



Centar za građansko obrazovanje
Centre for civic education

Podgorica, 05.09.2012.

OBRAZOVNI SISTEM I TRŽIŠTE RADA TREBA DA BUDU USKLAĐENI

Centar za građansko obrazovanje (CGO) izražava zabrinutost zbog porasta nezapošljenih visokoškolaca koji čine oko 20% od ukupnog broja nezapošljenih u Crnoj gori, što čini dvostruko veći broj od prosjeka u EU. Pogrešna upisna politika Univerziteta Crne Gore, ali i privatnih univerziteta, koja se ne zasniva na potrebama tržišta rada, na što je CGO i ranije ukazivao, dali su značajan doprinos ovakvom stanju.

Pored tekuće ekonomske krize i prilično neubjedljivih akcija vlasti da se ona kontroliše, neusklađenost potreba tržišta sa upisnom politikom rezultira velikim disproporcijama u odnosu broja visokoobrazovanih i mogućnosti njihovog zapošljenja. Osnova upisne politike je postao finansijski interes obrazovnih institucija, koje putem upisa prekobrojnih studenata samo uvećavaju svoj profit iako kvalitet studija i studenti zbog toga trpe.

Nepostojanje mehanizama za praksu na mnogim fakultetima dodatno utiče na kvalitet tih visokoobrazovnih institucija, odnosno posljedično i na nedovoljnu pripremljenost tek svršenih visokoškolaca za rad u institucijama, kompanijama ili organizacijama što im postaje jedna od prepreka prilikom zapošljavanja. **CGO predlaže i uvođenje skraćenog radnog vremena za studente koji bi istima omogućili da paralelno sa studijama rade po nekoliko sati nedjeljno.** Ova ideja već funkcioniše u praksi u razvijenim zemljama Zapada (npr. Velika Britanija, SAD), pri čemu se otvara prostor za angažovanjem honorarnih saradnika koji bi nakon toga lakše dolazili do zapošljenja i ne bi provodili mjesec ili godine na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

CGO cijeni da obrazovanje i perspektive mladih ostaju potcijenjene teme i u zalaganjima političkih partija, pa ih ovom prilikom poziva da jasno izlože svoje konkretne planove kojima će postojeće probleme u ovim oblastima riješiti. Jako je važno da se na sistemski način prati razvoj tržišta i obrazovnog sistema, a posebna odgovornost leži na institucijama i donosiocima odluka. **Ovo su pitanja koja mnogo više utiču na razvoj države i njenu održivost nego impotentna retorika u znaku identitetskih i nacionalističkih boja.**

Crnogorski obrazovni sistem u korelaciji sa tržištem rada treba da pruži jednake šanse svima. To zahtijeva osmišljenu strategiju i posvećene stručnjake. Odgovornost za postojeće stanje nesumnjivo leži na Vladi Crne Gore koja nije prepoznala značaj ovih pitanja demonstrirajući i time odsustvo vizije razvoja društva. No, na žalost teško je prepoznati i kod drugih aktera jasne prijedloge i odlučnost da se ovim pitanjima bave, a na civilnom društvu i medijima jeste da se napravi pritisak sada kako bi dobili od svih jasne stavove.

Tamara Milaš,
Saradnica na programima